

Voorwoord

Jaarlijks organiseert de Kunstcommissie de Aanwinsttentoonstelling. Hierin worden werken tentoongesteld die het afgelopen jaar aan de collectie zijn toegevoegd. In dit boekje vindt u alle nieuwe werken uit 2016 en geeft de commissie inzicht in haar aankoopbeleid.

Het streven van de Kunstcommissie is om kunstenaars te volgen in hun ontwikkeling. Bij elke nieuwe stap – verdieping – daarin wordt de afweging gemaakt om al dan niet nieuw werk voor de collectie te verwerven. Hiermee ontstaat de mogelijkheid om op termijn een beknopt oeuvre te kunnen presenteren. Daniëlle van Ark, Saskia Noor van Imhoff, Paul Kooiker, Pere Llobera, Katja Mater, Anna Ostoya, Daniel van Straalen en Ronald Zuurmond passen in dit streven.

De jonge generatie kunstenaars wordt vertegenwoordigd met nieuw werk van Joan van Barneveld, Janine van Oene, Daniela Schwabe en Tanja Ritterbex. Van de meer gevestigde namen – zoals Rob Birza, David Jablonowski, Jimmy Robert en Berend Strik – werd eveneens nieuw werk verworven. Strik was in 2014 ter gelegenheid van het 200-jarig jubileum van DNB uitgenodigd de goudkluis te bezoeken en naar aanleiding daarvan een expositie samen te stellen. Ook Cristina Lucas en Sarah van Sonsbeek kregen die kans. De werken die hierop zijn geïnspireerd, zijn aangekocht.

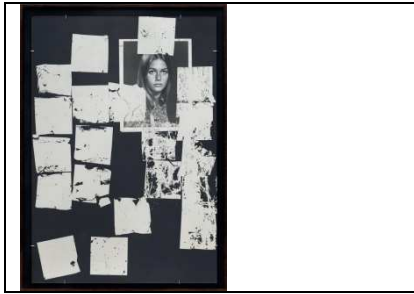
Het afgelopen jaar wonnen de tentoonstellingen aan scherpte en ze werden goed bezocht. Bijzonder was de tentoonstelling Engage, Exchange. Geëcureerd door stagiaire Corine van Emmerik met onder andere kunstenaars van de Rijksakademie Mahmoud Bakhshi, Sam Samiee en Chiyu Wu. Rob Birza toonde oud en nieuw werk vanwege de 25-jarige relatie met de Kunstcommissie. Scarlett Hooft Graafland cureerde een expositie met kunstenaars met wie zij in het verre buitenland heeft samengewerkt. En Wafae Ahalouch en Marjolijn de Wit daagden elkaar uit om op elkaars werk te reageren. De Kunstcommissie kijkt tevreden terug op 2016.

Alexander Strengers
Voorzitter Kunstcommissie

Aanwinsten 2016

Auteur	Titel	Pagina
Daniëlle van Ark	<i>A Picture of Peggy Lipton</i> <i>Uit de serie Contemporary Art:</i> - Lot 458 + Lot 459 - Lot 482 + Lot 483 + Lot 484	
Joan van Barneveld	<i>Nuit</i>	
Rob Birza	<i>Shifting Circles nr. 8</i>	
Tom Callemin	<i>Holding</i> <i>Chapel</i>	
Saskia Noor van Imhoff	<i>#+24.06</i>	
David Jablonowski	<i>Big Data (Volkszählung)</i>	
Paul Kooiker	<i>History X – hxgfhv</i>	
Pere Llobera	<i>Z.t.</i>	
Cristina Lucas	<i>DNB Gold Vault</i>	
Jonas Lund	<i>For your consideration, DNB</i>	
Katja Mater	<i>Tiled 09</i>	
Janine van Oene	<i>Herbarium</i>	
Anna Ostoya	<i>DEMOS (2)</i>	
Tanja Ritterbex	<i>Pink florentine, I am in love...</i>	
Jimmy Robert	<i>Z.t. (Vacancy)</i>	
Daniela Schwabe	<i>NUBE</i>	
Sarah van Sonsbeeck	<i>One bar of gold, dripped #6</i>	
Daniel van Straalen	<i>A Brief History of John Baldessari:</i> - <i>Talent is cheap</i> - <i>JB in front of Mondriaan</i> - <i>JB in Venice</i> - <i>JB bleu</i> - <i>JB automobile</i>	
Berend Strik	<i>Gold Dust Picking</i>	
Ronald Zuurmond	<i>Z.t.</i>	

Daniëlle van Ark

A Picture of Peggy Lipton, gemengde techniek, 2015
72,5 x 53 cm

Lot 458 + Lot 459 (uit de serie Contemporary Art), c-print, 2016
130 x 95 cm

Lot 482 + Lot 483 + Lot 484 (uit de serie Contemporary Art), c-print, 2016
130 x 95 cm

Daniëlle van Ark (Schiedam, 1974) werd opgeleid aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag (2000-2005) en was vervolgens als 'artist in residence' verbonden aan de Rijksakademie van beeldende kunsten in Amsterdam (2012-2013). Van Ark richt zich in haar werk op thema's als vergankelijkheid en status, en onderzoekt daarbij haar eigen rol als kunstenaar.

Bij *A Picture of Peggy Lipton* zijn de thema's het verglijden van de tijd, sterfelijkheid en de betrekkelijkheid van status en roem. Van Ark gebruikt voor haar werk graag foto's uit archieven van tijdschriften en bladen. Hiermee brengt zij verleden en heden bij elkaar. In dit geval koos zij voor een nostalgische foto van het Amerikaanse model en actrice Peggy Lipton. Door spiegelend zilver aan te brengen accentueert Van Ark de gelaagdheid van verleden – het model – en heden – het kunstwerk en de omgeving waar het zich bevindt. Als kijker word je daarmee het werk ingetrokken.

De twee fotowerken uit de serie *Contemporary Art* hebben als basis een aantal pagina's uit veilingcatalogi. Van Ark legt de voor- en achterzijde van een pagina op elkaar op een lichtbak en fotografeert deze. Hierdoor schemeren de gegevens van het aangeboden kunstwerk door. De foto lijkt gemanipuleerd, maar Van Ark levert een onbewerkte, analoge foto. Er ontstaat verwarring. Niet alleen door haar manier van werken, maar ook door de vraag die zij opwerpt naar de relatie tussen het kunstwerk en de marktwaarde ervan.

Joan van Barneveld

Nuit, acrylverf op doek, 2016
120 x 160 cm

Joan van Barneveld (Veghel, 1978) studeerde van 1997 tot 2001 aan de Kunstacademie in Maastricht. Van Barneveld is beeldend kunstenaar, muzikant en muziekproducer.

Tussen 2005 en 2014 maakte Van Barneveld uitsluitend zwarte schilderijen, een visuele metafoor voor een antihouding, onderstroom en subcultuur. De doeken bestaan uit veel lagen zwarte verf waar beelden doorheen schemeren. In het zwart komt zijn voorliefde voor de punk en rockmuziek tot uiting. De beelden vindt hij op internet of ontstaan rond zijn muzikale optredens. Na een verblijf als 'artist in residence' aan de Van Eyck Academie Maastricht en na een periode van experimenteren met fotografie en druktechnieken, maakt Van Barneveld in 2015 de ommezwaai van donker naar licht met een serie 'overbelichte' werken. Hierin lijken veel van zijn beelden te verdampen en op te gaan in de wand. Het is een uiting van zijn verlangen tot onthechting, de wens om op te gaan in iets dat groter is dan hijzelf. *Nuit* lijkt een combinatie te zijn van het oudere en nieuwere werk van Van Barneveld.

Rob Birza

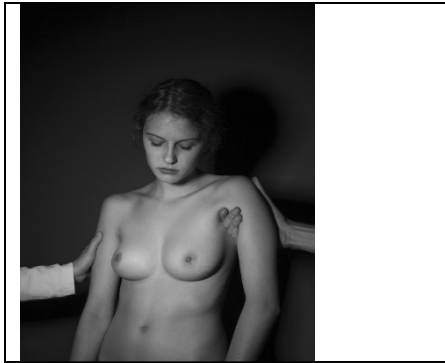

Shifting Circles nr. 8, eitempera op doek, 2015
130 x 105 cm

Rob Birza (Geldrop, 1962) studeerde af aan de St. Joost Academie voor Kunst en Vormgeving in Breda en vervolgde zijn opleiding voor een periode van twee jaar aan De Ateliers '63 in Haarlem. In 1998 won hij de Sandbergprijs voor zijn gehele oeuvre. Zijn werk is onder andere te zien in het Stedelijk Museum te Amsterdam en in Museum De Pont te Tilburg.

Rob Birza wordt een stilistisch anarchist genoemd. Hij maakt gebruik van verschillende technieken, stijlen en materialen, en breekt met termen als 'abstract' en 'figuratief'. Het gaat hem niet om dit soort categorieën, het gaat om het vormgeven van gedachten. Zowel die van de schilder als die van de toeschouwer. In 2016 stelde Birza in de Kunstruimte van DNB een serie werken tentoon waar *Shifting Circles nr. 8* deel van uitmaakte. Ann Demeester schreef hierover: "Op basis van eenvoudige, zelfopgelegde regels en rekenmethodes componeert Birza abstractgeometrische doeken, semi-slordig en toch strak, die een weelde aan figuratieve associaties oproepen. De patronen doen, ondanks het verlangen en de intentie van de kunstenaar om herkenbaar beeld uit te bannen, denken aan chemische verbindingen, voetbalvelden, motieven op Perzische tapijten, atoomklokken, you name it."

Tom Callemin

Holding, inkjet print op papier, 2014
100 x 75 cm

Chapel, inkjet print op papier, 2013
100 x 66 cm

Tom Callemin (Oostende (België), 1991) studeerde in 2015 af als Master Visual Arts Photography aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Gent (België).

Callemin stelt in zijn werk de mens graag centraal, meestal in al zijn kwetsbaarheid. Daarbij schotelt hij ons beelden en situaties voor waarbij het niet helemaal duidelijk is wat er aan de hand is. Zijn personages en locaties worden ontdaan van hun gebruikelijke context. Aanduidingen van tijd en plaats ontbreken vaak. Het gebruikte licht, de donkere achtergrond en de theatrale opstellingen zijn daarbij uiterst belangrijk. Vaak is het uitgangspunt voor Callemins foto's een beeld uit of herinnering aan de (kunst)geschiedenis. Zijn geënceneerde beelden zijn suggestief en tonen dat wat we erin willen zien. En vooral dat wat verborgen wordt gehouden en wij er vervolgens zelf van maken.

De foto *Holding* roept associaties op met de schilderkunst tradities van de Vlaamse Primitieven en afbeeldingen zoals de kruisafname van Rogier van der Weyden (Museo del Prado in Madrid). Het verhaal dat zich afspeelt of heeft afgespeeld wordt niet duidelijk. Callemin draagt hooguit een suggestie aan. De rest is aan ons. Ook bij *Chapel* krijgen we door de titel alleen een zetje in een bepaalde richting. De foto's zijn gemaakt in de buurt van Gent en Brugge.

Saskia Noor van Imhoff

#+24.06, c-print op aluminium, 2016
59,4 x 42 cm

Saskia Noor van Imhoff (Mission (Canada), 1982) studeerde onder meer aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam (2004-2008), de Verbeke Foundation in Kemzeke (België, 2008-2009) en aan De Ateliers in Amsterdam (2010-2012).

Van Imhoff is een echte installatiekunstenaar. In haar installaties toont zij objecten naast en door elkaar, zonder dat duidelijk wordt wat de relatie is tussen die objecten. Ze levert daarmee geen kritiek op iets specifiek, maar onderzoekt hoe kunstvoorwerpen worden bewaard en getoond, en hoe ze worden geordend. Ook bevraagt zij de relatie tussen de rol van het originele kunstwerk en die van de kopie of de nieuwe functie van het origineel. Daarmee wordt duidelijk dat de context van een kunstwerk voor Van Imhoff uiterst belangrijk is.

Deze foto toont een onduidelijke setting; plaats, tijd en gebeurtenis worden niet helder. De foto zal binnen de context van DNB en de kunstcollectie betekenis moeten krijgen.

David Jablonowski

Big Data (Volkszählung), gemengde techniek, 2015
60 x 30 x 30 cm

David Jablonowski (Bochum (Duitsland), 1982) studeerde onder meer aan de Gerrit Rietveld Academie (2003-2007) in Amsterdam, de Kunstacademie Düsseldorf (2006-2007), De Ateliers in Amsterdam (2007-2009) en was als 'artist in residence' verbonden aan The International Studio & Curatorial Program in New York (2011-2012). In 2013 won Jablonowski de Charlotte Köhler Prijs, een aanmoedigingsprijs van het Prins Bernhard Cultuurfonds voor jonge, Nederlandse kunstenaars.

Jablonowski voelt zich een beeldhouwer, maar niet altijd op een traditionele manier. Het meeste van zijn werk wordt geassembleerd. Hij maakt graag constructies en stapelingen. De keuze van het materiaal vindt hij belangrijker dan wat hij maakt. Jablonowski is sterk geïnteresseerd in de cultuur van communicatie. Vroeger gebeurde de communicatie met klassieke bouwwerken als pilaren of piramides, terwijl nu vaak de sociale media gebruikt worden. Contrasten tussen enerzijds hightechelementen en communicatiemiddelen en anderzijds de natuur en organische elementen zijn voor Jablonowski belangrijk. Regelmatig komen elementen uit de (kunst)geschiedenis in zijn werk aan bod. Zijn werken zijn niet symbolisch, maar gaan over de fysieke aanwezigheid van het object. De beleving ervan wordt gemanipuleerd door middel van beweging, licht, lucht en de keuze van het materiaal. Hij weet zo verbanden te leggen tussen vluchtige zaken.

In *Big Data (Volkszählung)* verwijst Jablonowski naar het verzamelen van data tijdens de volkstelling in Bethlehem in de tijd dat Jezus werd geboren. Pieter Bruegel de Oude maakte het schilderij dat Jablonowski hier gebruikt in 1566.

Paul Kooiker

History X – hxgfg hv, inkjet print op papier, 2016
137,5 x 100 cm

Paul Kooiker (Rotterdam, 1964) studeerde aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag (1982-1986) en aan de Rijksakademie van beeldende kunsten in Amsterdam (1990-1992). In 1996 won hij de Prix de Rome Photography en in 2009 een Roland Holst Prijs.

Het gaat bij het werk van Kooiker om de essentie van het kijken. Gemaakte foto's beschouwt hij slechts als basismateriaal. Pas daarna ontstaat het werk van de kunstenaar. Enkele, losstaande foto's vindt hij niet interessant. Het gaat hem om de reeks. Daarom ziet hij zichzelf niet als fotograaf, maar meer als installatiekunstenaar. Kenmerkend voor Kooiker is dan ook zijn seriematige manier van werken. Zijn kunstwerken komen pas tot stand als de selectie plaatsvindt en de beelden worden bewerkt.

Kooiker is gefascineerd door het lichaam van de vrouw. Deze foto *History X – hxgfg hv* komt voort uit een serie die hij in Japan maakte. Alle foto's uit deze serie verwijzen naar hetzelfde beeld van een zittende vrouw in een klassieke pin-uppose. Haar achterzijde is naar de camera gericht. De foto's worden door Kooiker bewerkt waardoor verwijzingen ontstaan naar de kunstgeschiedenis, bijvoorbeeld naar het werk van Andy Warhol.

Pere Llobera

Z.t., olieverf op doek, 2014
55 x 65 cm

Pere Llobera (Barcelona (Spanje), 1970) volgde begin jaren negentig een klassieke schilderkunstopleiding aan de kunstacademie in Barcelona. In 2006 en 2007 was hij verbonden aan de Rijksakademie van beeldende kunsten in Amsterdam.

Het werk van Llobera is beïnvloed door zijn grote held Francisco de Goya, een achttiende-eeuwse Spaanse kunstschilder. Net als De Goya schildert Llobera met een losse toets en wisselt hij sterk verdunde olieverf af met dik opgebrachte penseelstreken. Zijn werken hebben – net als die van De Goya – een dramatische expressie en een surrealistische inslag. Llobera schildert in zijn werk zijn persoonlijke associaties. Toch houdt hij altijd de traditie in gedachten. Vanuit zijn eigen wereld haalt Llobera universele onderwerpen aan. Deze kunnen verwijzen naar de politieke situatie in Spanje, zijn familie, zijn muziekhelden, zijn jeugd, de kunstgeschiedenis of zijn positie als kunstenaar. Llobera heeft een voorkeur voor het figuratieve, maar zijn weergave daarvan druist in tegen de normale manier van mensen of dingen weergeven. In dit schilderij komt dat bijvoorbeeld tot uiting in het afdekken van een deel van de gezichten. Het is een verhalend werk, hoewel de setting en het verhaal zelf niet duidelijk worden. Iets blijft voor ons als kijkers verborgen.

Cristina Lucas

DNB Gold Vault, foto's, 2015
70 x 50 cm (per stuk)

Cristina Lucas (Jaen (Spanje), 1973) begon haar studie aan de Universidad Complutense in Madrid en studeerde in 2000 af als Master Fine Arts aan de University of California. Zij vervolgde haar opleiding in Nederland aan de Rijksakademie van beeldende kunsten in Amsterdam (2006-2007). Lucas maakt installaties, performances, foto's, schilderijen en 3D-animaties. Ze nam onder andere deel aan de Biënnale van Istanbul in 2007 en de Sao Paulo Biënnale van 2008.

In haar werk laat Lucas zich vooral inspireren door grote gebeurtenissen uit de geschiedenis. Ze probeert de discrepanties tussen officiële verhalen, historische verhalen en het collectieve geheugen bloot te leggen. Ook is ze gefascineerd door sociale conventies en gedrag van mensen. Persoonlijk gedrag ziet ze daarbij als een micropolitieke uiting.

In het kader van het 200-jarig bestaan van DNB kreeg Lucas samen met twee andere kunstenaars de gelegenheid om een bezoek te brengen aan de goudkluis van DNB. Naar aanleiding van dit bezoek maakte zij een tentoonstelling in de Kunstruimte die de titel *After Bretton* kreeg, genoemd naar de conferentie van Bretton Woods in 1944. Tijdens deze conferentie werd het stelsel van vaste wisselkoersen ingevoerd. Lucas nam het stelsel in haar tentoonstelling op de hak. Naast het werk van anderen toonde Lucas deze zes foto's die zij maakte tijdens haar bezoek aan de goudkluis.

Jonas Lund

For your consideration, DNB, gemengde techniek, 2015
37 x 20 x 20 cm

Jonas Lund (Zweden, 1984) studeerde af aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam (2009) en vervolgens aan het Piet Zwart Instituut in Rotterdam (2013). Hij exposeerde zijn werk onder meer in Nederland, Amerika en in Parijs.

Wat Lund vooral bezighoudt zijn de processen en de onderliggende systemen die zich afspelen rond de productie van kunst, de kunstwereld zelf en de kunstmarkt. Hij schildert, maakt foto's en sculpturen, maar verzamelt ook data van ontwikkelingen in en gedragingen van de kunst. Die data komen weer terug in door hem gemaakte websites en performances.

Voor de VBCN OPEN Curatorenprijs in 2015 analyseerden de twee curatoren Alix de Massiac en Vincent van Velsen gegevens van de kunstwerken uit 29 bedrijfscollecties aan de hand van meetbare parameters (leeftijd kunstenaar, datering, medium en afmetingen van het werk). Het resultaat was een tentoonstelling met het meest gemiddelde en meest afwijkende kunstwerk uit elke collectie. Een aantal kunstenaars, onder wie Lund, werd vervolgens uitgenodigd om met nieuw werk te reageren op deze uitkomst. Het resultaat voor DNB was: "Award for the best exhibition Program."

Katja Mater

Tiled 09, fotocollage (4c-prints), 2016
120 x 80 cm

Katja Mater (Hoorn, 1979) studeerde van 1998 tot 2003 aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam en vervolgde haar studie aan De Ateliers in Amsterdam (2003-2005).

Met haar werk onderzoekt Mater de mogelijkheden en onmogelijkheden van fotografie en film. Binnen de kaders van haar gekozen medium richt zij zich naar eigen zeggen op zaken als tijd, licht, kleur, ruimte en perceptie. Mater speelt met wat controleerbaar en oncontroleerbaar is. Vaak tekent ze abstracte vormen op een stuk papier. Het resultaat fotografeert zij analoog. Daarna tekent ze verder en neemt dan weer een foto. Dat gaat door tot de tekening klaar is. De foto's die ze heeft genomen, worden vervolgens als een collage samengesteld.

Ook *Tiled 09* bestaat uit vier opnames die als een collage zijn samengebracht. Verschillende stadia van het proces van ontstaan van een tekening zijn in kaart gebracht. Het werk speelt met het begrip tijd en de perceptie daarvan. Alle ingrepen die de kunstenaar op een bepaald moment deed – zowel in de tekening als in de samenstelling van de foto's – konden tot verschillende uitkomsten leiden. Dat kan als een vaststaand gegeven worden gezien, maar ook als een kwestie van interpretatie. Het uiteindelijke resultaat laat zowel fragmenten van het proces als het geheel zien.

Janine van Oene

Herbarium, olieverf en lak op doek, 2015
180 x 150 cm

Janine van Oene (Kampen, 1988) studeerde aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (2012-2014) en vervolgde haar studie aan De Ateliers in Amsterdam (2014-2016). In 2014 won zij de Buning Brongersprijs en in 2014 en 2015 werd zij genomineerd voor de Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst.

In het begin van haar opleiding richtte Van Oene zich op illustraties. Echter, dit vond zij te beknellend. Na een omzwenning waarbij ze met allerhande materialen aan de slag ging, kwam zij uit bij de meer traditionele schilderkunst.

Van Oene bracht haar jeugd door in een landelijke omgeving en houdt daardoor van de natuur. Ze heeft een sterke voorkeur voor bergen en dennenbomen. Haar inspiratie vindt zij vaak in boeken uit vroegere tijden en ze probeert vooral die sfeer van het gevonden beeldmateriaal in haar werk weer te geven. Daarnaast leert zij ook veel door naar het werk van haar voorgangers uit vroegere eeuwen te kijken. De laatste jaren is het figuratieve werk van Van Oene wat meer richting abstractie opgeschoven. Deze nieuwe richting geeft haar meer vrijheid in haar werk.

Anna Ostoya

DEMOS (2), gemengde techniek, 2016
61 x 50,5 cm

Anna Ostoya (Krakow (Polen), 1978) studeerde onder andere aan de Parsons School of Art and Design in Parijs (1997-2001), de Städelschule in Frankfurt (2002-2005) en volgde in New York het Whitney Independent Studio Program (2008-2009). Momenteel woont en werkt zij in New York.

Ostoya is gefascineerd door de kunst, het engagement en de ideologieën van de twintigste eeuw. Vooral de wortels van de modernistische en communistische ideologie intrigeren haar. Sociale en politieke kwesties komen in haar werk vaak aan de orde. Zo vergelijkt zij geregeld zaken vanuit het West-Europese perspectief met het Oost-Europese perspectief. Daarbij probeert ze grip te krijgen op het heden door zich te verdiepen in het verleden. Naast schilderkunst maakt Ostoya ook gebruik van installaties, fotografie, collages en readymades.

Voor haar nieuwe serie collages – *DEMOS* – gebruikt Ostoya afbeeldingen die zij vindt van diverse demonstraties. Deze afbeeldingen verwerkt zij tot abstracte composities. De abstracties hebben tot doel de kracht van een massaprotest te laten zien en de mogelijkheden die daarmee geboren worden om veranderingen in de samenleving aan te brengen.

Tanja Ritterbex

Pink florentine, I am in love..., olieverf op doek, 2016
60 x 80 cm

Tanja Ritterbex (Heerlen, 1985) studeerde aan de Academie Beeldende Kunsten Maastricht en vervolgde haar opleiding aan De Ateliers in Amsterdam. In 2014 werd zij genomineerd voor de Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst. In 2016 won zij de Koninklijke Prijs.

Ritterbex heeft een hele snelle manier van werken. Zowel haar verfstreken als de verflagen van haar doeken volgen elkaar in hoog tempo op. Door deze snelle werkwijze en door het improviserende karakter van haar werk heeft zij een hoge productie. Inspiratie haalt zij uit de dagelijkse wereld om haar heen waar zij zelf duidelijk deel van uitmaakt. Haar werk heeft dan ook veel weg van een dagboek. Toch zet dit schilderij ook aan tot nadenken, want wat jij als kijker ziet zit uiteindelijk in jouw hoofd.

Jimmy Robert

Z.t. (Vacancy), inkjet print, 2016
120 x 90 cm

Jimmy Robert (Guadeloupe (Frankrijk), 1975) werd opgeleid als kunstenaar aan The Goldsmiths College in Londen (1996-1999). Ook was hij verbonden aan de Rijksakademie van beeldende kunsten in Amsterdam (2004-2005).

Robert is niet in een bepaalde kunstdiscipline onder te brengen. Zijn oeuvre omvat fotografie, film, tekeningen, collages en performances. Hij combineert die disciplines schijnbaar moeiteloos. Robert is geïnteresseerd in personen uit de culturele sector die een avant-garde positie hebben ingenomen, en daarbij zowel persoonlijk als publiek veel moeilijkheden hebben ondervonden. Vaak is zijn uitgangspunt een fotografisch portret, zelf gemaakt of gevonden. Hij onderzoekt ook graag de ruimte die bestaat tussen twee individuen. Enerzijds is die ruimte 'niets', anderzijds maakt het de verbinding tussen de individuen.

Dit werk, *Z.t. (Vacancy)* maakt deel uit van een nieuwe serie portretten waar Robert aan werkt. Het is een collage die gescand is en vervolgens geprint. Het werk legt de nadruk op de ruimte (leegte) tussen de personen op de foto op de voorgrond, maar ook op de ruimte tussen de figuren op de voorgrond en de personen op de achtergrond. Daarbij ontstaat ook nog eens ruimte tussen de personen en hun schaduwen. De leegte in het werk van Robert verwijst naar het idee dat de vrije tijd - waar wij als mens zo naar verlangen - in wezen zo georganiseerd is dat van vrijheid en ruimte nauwelijks meer sprake is.

Daniela Schwabe

NUBE, olieverf en bladgoud op doek, 2015
50 x 60 cm

Daniela Schwabe (Winterswijk, 1984) studeerde in 2009 af aan de ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem. Het startpunt voor haar werk is niet een bepaald beeld dat zij voor ogen heeft en wil weergeven. Het uitgangspunt is vaak een idee van kleuren en lijnen die zij laag voor laag aanbrengt, waarbij voorgaande lagen en lijnen ook weer kunnen verdwijnen. Ook heeft zij een voorliefde voor contrasten.

In september 2016 maakte het schilderij *NUBE* deel uit van de tentoonstelling *After the Death of James Lee Byars*, een tentoonstelling in de Kunstruimte van DNB samengesteld door kunstenaar Berend Strik. Goud speelde daarbij een grote rol. Zowel voor Strik die een bezoek aan de goudkluis van DNB mocht brengen als voor conceptueel kunstenaar James Lee Byars (1932-1997) van wie werk te zien was in de tentoonstelling.

Schwabe speelt in haar werk met ongrijpbaarheid, herinnering en verdwijning. In *NUBE* benadrukt ze het luchtige van een wolk opwaaiend goudstof in een woestijnlandschap, zonder dat het wegwaait. Het voortbestaan van de goudwolk is onzeker. Blijft zij schitteren of verdwijnt zij tussen het zand, niets anders achterlatend dan een herinnering? In het kader van de tentoonstelling van Strik zet het werk ons ook aan het denken over de zwaarte en het massieve van het metaal goud en de gewichtigheid van de rol die goud speelt in de maatschappij. Ook bij Schwabe ligt uiteindelijk het echte goud verborgen: aan de achterzijde van het schilderij is de titel uitgespaard in een laagje bladgoud. Net als het goud in de goudkluis van DNB, voor slechts een enkeling zichtbaar.

Sarah van Sonsbeeck

One bar of gold, dripped #6, geel koper, 2016
15 x 50 x 46 cm

Sarah van Sonsbeeck (Amsterdam, 1976) studeerde in 2001 af als architect aan de Technische Universiteit Delft. Ze zei haar baan als architect op om in Amsterdam aan de Gerrit Rietveld Academie en vervolgens aan de Rijksakademie van beeldende kunsten te gaan studeren (2008-2009). De aandacht voor ruimte zie je nog steeds terug in Van Sonsbeecks werk; de erfenis van haar jaren als architectuurstudent.

Van Sonsbeeck concentreert zich graag op het definiëren en het toebedelen van ruimte. In het kader van het 200-jarig bestaan van DNB werd Van Sonsbeeck als één van drie kunstenaars uitgenodigd om een bezoek te brengen aan de goudkluis en naar aanleiding van dit bezoek een tentoonstelling te maken. Het uitgangspunt voor een aantal werken in haar tentoonstelling was het volume van een baar goud. Daarvoor mocht zij in de goudkluis een mal maken van een goudstaaf. Ook dit werk – *One bar of gold, dripped #6* – is een vertaling van het volume van een goudstaaf. Het werd speciaal gemaakt voor de treden van de directietrap van DNB.

Daniel van Straalen

A Brief History of John Baldessari- Talent is cheap, c-print, 2013
45 x 63,5 cm

A Brief History of John Baldessari- JB in front of Mondriaan, c-print, 2013
45 x 34,5 cm

A Brief History of John Baldessari- JB in Venice, c-print, 2013
45 x 81,5 cm

A Brief History of John Baldessari- JB bleu, c-print, 2013
45 x 86 cm

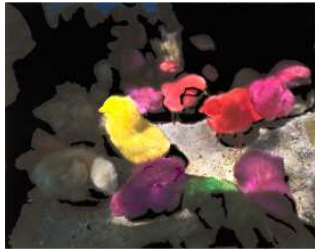
A Brief History of John Baldessari- JB automobile, c-print, 2013
45 x 49,5 cm

Daniel van Straalen (Woubrugge, 1987) studeerde aan de Koninklijke Academie in Den Haag (2008-2012) en vervolgens aan het Sandberg Instituut in Amsterdam (2012-2014).

Van Straalen houdt zich graag bezig met de vraag wie de eigenaar is van een beeld of van een kunstwerk als je dat kopieert of herinterpreteert. Neem je bij dat laatste alle goede en slechte gedachten die aan het originele beeld kleven mee of kun je die loslaten en eigen, nieuwe ideeën vormen? Ook taal speelt een grote rol in zijn werk. Van Straalen dwingt jou als kijker ertoe om over een geschreven boodschap na te denken.

In deze serie foto's verwijst Van Straalen naar het werk van conceptueel kunstenaar John Baldessari (1931). Baldessari begon rond 1970 met het gebruik van reeds bestaande beelden en voegde daar tekst aan toe. Ook bracht hij gekleurde stippen aan op de gezichten van de gefotografeerde mensen met het doel de kijker te laten nadenken over de boodschap die de foto overbracht. Van Straalen gebruikt in zijn werk foto's van John Baldessari waarbij hij juist het gezicht van Baldessari met gekleurde stippen afplakt. De titel van de serie – *A Brief History of John Baldessari* – verwijst naar een korte documentaire over het leven van John Baldessari. Als Baldessari in deze documentaire gevraagd wordt hoe hij over 100 jaar herinnerd wil worden, antwoordt hij: "The guy who puts dots over peoples faces."

Berend Strik

Gold Dust Picking, geborduurde foto, 2016
95 x 120 cm

Berend Strik (Nijmegen, 1960) werd opgeleid als kunstenaar in Amsterdam (Rijksakademie van beeldende kunsten, 1986-1988) en New York (International Studio Program, 1998-2000). Hij won diverse (inter)nationale kunstprijzen.

Strik is vooral bekend geworden door zijn foto's die hij met draad en naald bewerkt. Hij gebruikt daarbij haakwerk, stof en borduurzijde. De zachtheid van deze materialen vormt een contrast met het 'harde' van de foto. Zijn onderwerpen zijn uiteenlopend, maar hebben vaak een sterke relatie met actuele thema's uit de samenleving. Met zijn werk onderzoekt Strik de betekenis van beelden. Door de bewerking van de foto's is hij beter in staat om onze blik op het werk te sturen en vast te houden.

Gold Dust Picking maakte Strik speciaal voor de tentoonstelling *After the death of James Lee Byars*. Deze tentoonstelling die in de Kunstruimte van DNB te zien was in september en oktober 2016, kwam voort uit het bezoek dat Strik bracht aan de goudkluis van DNB in het kader van het 200-jarig bestaan. Het werk is dubbelzijdig, waarbij aan de voorzijde de geabstraheerde, gekleurde kuikentjes opvallen. Alleen het goudgele kuikentje heeft zijn eigen kleur behouden. Op de achterzijde is het resultaat te zien van Striks bezoek aan de goudkluis. Aan de foto heeft Strik een bal toegevoegd. Daarmee verwijst hij naar een performance die James Lee Byars (1932-1997) in 1975 deed en waarbij Byars in gouden outfit een rode lavabal door het centrum van Amsterdam rolde. Het lijkt alsof de bal de goudkluis is ingerold, een onmogelijkheid volgens Strik vanwege de zware bewaking van de kluis.

Ronald Zuurmond

Z.t., olieverf op doek, 2014
150 x 150 cm

Ronald Zuurmond (Den Haag, 1964) studeerde sociologie aan de Katholieke Universiteit Brabant (1984-1990) en daarna een jaar aan de Kunstacademie in Tilburg. Vervolgens werd hij buiten de academie verder opgeleid als schilder door Jan Beutener. Zuurmond ontving zowel de Philip Morris prijs (2001) als de Jeanne Oosting prijs (2003).

Terugkerende thema's van Zuurmond zijn landschappen, stillevens en (zelf)portretten. Hij beschouwt landschap als een onuitputtelijk thema. Bij het weergeven van de landschappen werkt hij in herkenbare motieven, maar het afgebeelde is nooit volledig natuurgetrouw. Tijdens het schilderen is hij voortdurend op zoek naar evenwicht. Het startpunt is altijd een idee, maar het uitwerken is een proces van balanceren: verf aanbrengen, verf wegschrapen, verf schuren, afstand nemen, kijken, twijfelen, opnieuw schilderen. Het schilderij is pas af als het evenwicht is bereikt. Het resultaat is een uitgebalanceerd werk met een grote gelaagdheid waarbij de onderliggende kleuren door de oppervlakte schemeren en vaak een peilloze diepte geven aan het werk.

Samenstelling: Kunstcommissie van De Nederlandsche Bank
Teksten en coördinatie: Margot Selders
Fotografie: Gert-Jan van Rooij en Courtesy of the artists and galleries
Omslag: Rob Birza – *Shifting Circles nr. 8* (detail)
Productie: FMA – Repro & Post

December 2016